

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt den 2. august 2018

Sag BS-18197/2018-HJR og 20314/2018-HJR

A
(advokat Steen Henriksson)

mod

B,
(advokat Christina Neugebauer)

C
(advokat Rasmus Nikolaj Sølberg)

og

D (advokat Susanne Borch)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten i Glostrup den 17., 19. og 25. januar 2018 og af Østre Landsrets 16. afdeling den 8. marts 2018.

Dommerne, Vibeke Rønne, Michael Rekling og Lars Apostoli, har deltaget i denne afgørelse.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at Østre Landsrets kendelse af 8. marts 2018 ophæves, og at sagen hjemvises til realitetsbehandling ved landsretten. A har endvidere anmodet om, at kæremålet tillægges opsættende virkning under sagens behandling for Højesteret.

Indkærede, B, har nedlagt påstand om stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Ved dom af 2. december 2014 i sag 47/2014 (UfR 2015.882 H) fandt Højesteret det godtgjort, at B ikke alene havde haft et seksuelt forhold til C i den periode, hvor hun blev gravid, men at han i denne periode også levede i et fast samlivsforhold med hende i børnelovens forstand. Højesteret bestemte derfor, at B i medfør af børnelovens § 6 har ret til at få prøvet, om han er far til D. Sagen blev derfor hjemvist til Retten i Glostrup til realitetsbehandling, hvor den har verseret siden.

A blev gift med C den 17. august 2012, 14 dage før fødslen af D den 1. september 2012, og han er derfor registreret som far til barnet.

Retten i Glostrup afholdt den 17. januar 2018 retsmøde i faderskabssagen med det formål, at A skulle afgive forklaring om, hvor C og D opholdt sig, idet oplysningerne herom er nødvendige for, at der kan laves en retsgenetisk undersøgelse af, om B er biologisk far til D.

A gjorde under retsmødet den 17. januar 2018 gældende, at han er vidnefritaget, jf. retsplejelovens § 171, stk. 1, idet han er gift med C. Retten fandt, at A, der er registreret som far til barnet, ikke kan påberåbe sig vidnefritagelsesreglen i retsplejelovens § 171, stk. 1, hvorfor han skulle afgive forklaring.

Den 19. januar 2018 blev retten sat på ny med henblik på, at A skulle afgive forklaring. Han mødte til retsmødet, men gjorde gældende, at han var syg og led af akut stress og derfor ikke var i stand til at afgive forklaring i retten. Retten fandt, at den akutte stresstilstand alene skyldtes, at han var indkaldt til møde i retten for at afgive forklaring, og at lovligt forfald ikke var dokumenteret. Retten bestemte derfor, at A skulle afgive forklaring.

Den 25. januar 2018 blev retten sat på ny med henblik på, at A kunne afgive forklaring. Han vægrede sig imidlertid ved at svare på spørgsmål, hvorfor retten bestemte, at han skal tages i forvaring, indtil han indvilliger i at svare for retten, jf. retsplejelovens § 456 i, stk. 2, jf. § 178, stk. 1, nr. 5.

A kærede kendelserne af 17., 19. og 25. januar 2018 til Østre Landsret, der ved kendelse af 8. marts 2018 afviste kæremålene med henvisning til kærebegrænsningsreglen i retsplejelovens § 389 a, stk. 1, jf. stk. 2.

Anbringender

A har anført navnlig, at de retsmøder, hvor Retten i Glostrups kendelser af 17., 19. og 25. januar 2018 er afsagt, alene havde til formål – via hans forklaring – at skaffe oplysninger om, hvor C og D opholdt sig med henblik på, at der kunne laves en retsogenetisk undersøgelse af D. Afgørelserne er derfor ikke truffet under en hovedforhandling eller under retsmøder til forberedelse af en hovedforhandling, hvorfor de ikke er omfattet af retsplejelovens § 389 a.

B har anført navnlig, at reglerne om kære i retsplejelovens kapitel 37 finder anvendelse i faderskabssager, jf. UfR 2017.3224 H og UfR 2018.1001 V.

De tre kendelser er afsagt under faderskabssagens forberedelse, hvorfor det tidsmæssige kriterium, der, jf. UfR 2015.2540 H, er afgørende for, om en afgørelse er omfattet af retsplejelovens § 389 a, er opfyldt.

Det forhold, at afgørelserne har til formål at få sagen oplyst, medfører ikke, at retsplejelovens § 389 a ikke finder anvendelse.

C og D har ikke udtalt sig under kæremålet.

Højesterets begrundelse og resultat

Retten i Glostrup har afsagt tre kendelser vedrørende afgivelse af forklaring for retten, herunder en kendelse om at tage en part i forvaring indtil parten indvilliger i at svare retten, jf. retsplejelovens § 178, stk. 1, nr. 5, jf. § 456 i, stk. 2, under behandlingen af en faderskabssag.

Sagen angår, om de tre kendelser er omfattet af kærebegrænsningsreglen i retsplejelovens § 389 a.

De afviste kæremål er truffet under forberedelse af en sag behandlet efter reglerne i retsplejelovens kapitel 42 a om faderskab. Reglerne i retsplejelovens kapitel 37 om kære, herunder retsplejelovens § 389 a, finder anvendelse i faderskabssager.

Som fastslået i bl.a. Højesterets kendelse af 23. april 2015 (UfR 2015.2540) skal bestemmelsen i retsplejelovens § 389 a som udgangspunkt afgrænses ud fra et tidsmæssigt kriterium. Bestemmelsen afskærer således som udgangspunkt fri kære af kendelser og beslutninger, der træffes under hovedforhandlinger eller

under dennes forberedelse, også selv om afgørelsen ikke kan siges at vedrøre sagsforberedelsen eller hovedforhandlingen som sådan.

Byrettens tre afgørelser er truffet under hovedforhandlingens forberedelse og angår sagens oplysning.

Uanset at afgørelserne, særligt afgørelsen om, at A skal i forvaring, indtil han indvilliger i at svare retten, er af indgribende karakter, er der hverken i retsplejelovens § 389 a's ordlyd eller forarbejder grundlag for at undtage afgørelserne fra bestemmelsens anvendelsesområde.

På denne baggrund, og da der ikke forelå tilladelse til kære til landsretten fra Procesbevillingsnævnet, tiltræder Højesteret, at landsretten afviste kæremålet.

Højesteret stadfæster derfor landsrettens kendelse.

Det er herefter uforholdent at tage stilling til anmodningen om opsættende virkning under kæremålets behandling i Højesteret.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger vedrørende kæresagen til nogen anden part, jf. retsplejelovens § 312, stk. 7, 1. pkt.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger vedrørende kæresagen til nogen anden part.